نام و نام خانوادگی:	جمهوری اسلامی ایران ادارهٔ کل آموزش و پرورش شهر تهران ادارهٔ آموزش و پرورش شهر تهران منطقهٔ دو تهران دبیرستان غیردولتی پسرانهٔ سرای دانش واحد سعادت‌آباد امتحانات **نیم‌سال اول** سال تحصیلی **۱۴۰۴-۱۴۰۳** www.sarayedanesh.com 021-2936	نام درس: فارسی نام دبیر: فرزاد فتوحی تاریخ امتحان: ...../...../۱۴۰۳ ساعت امتحان: .... : .... صبح/ عصر مدت امتحان : ۶۰ دقیقه
مقطع و رشته: هشتم		
نام پدر:		
شماره داوطلب:		
تعداد صفحهٔ سؤال: ۲ صفحه		

نمره به عدد:	نمره به حروف:	نمرهٔ تجدید نظر به عدد: نمره به حروف:	محل مهر و امضای مدیر
نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نام دبیر: تاریخ و امضاء:	

ردیف	سؤالات	بارم
الف	**«معنی و مفهوم شعر»** معنی هر یک از ابیات زیر را به نثر روان امروزی بنویسید. ۱) جهان، متّفق بر الهیتش / فرومانده از کُنه ماهیتش ۲) عقل‌ها حیران شود کز خاک تاریک نژند / چون برآید این‌همه گل‌های نغز کامکار؟ ۳) طاووس را به نقش و نگاری که هست، خلق / تحسین کنند و او خجل از پای زشت خویش ۴) ده‌روزه مهر گردون، افسانه است و افسون / نیکی به جای یاران، فرصت شمار یارا ۵) حدّ من نیست ثنایت گفتن / گوهر شُکر عطایت سفتن	۲/۵
ب	**«معنی کلمه»** معنای واژگانی را که زیر آن‌ها خط کشیده شده است بنویسید. ۱) می‌دانم که تو ایران را از بن جان دوست داری؛ زیرا تو از تبار ایرانیان نژاده و آزاده هستی. ۲) سفر زندگی، به مهارت‌هایی نیاز دارد که بدون آن‌ها، زندگی آینده، پُرمشقّت خواهد بود. ۳) در آداب خواب، اصل آن است که در دل تو بغض و حسد مسلمانان نباشد. ۴) پرهای طاووس، لحظه‌ای به سرخی گُل و گاه به زردی زر ناب جلوه می‌کند.	۱
ج	**«درک مطلب»** ۱) پیام مشترک حدیث و بیت زیر را بنویسید. حضرت محمّد: (ص): «قولوا الحقّ و لو علی انفسکم» ایرج‌میرزا: «زنهار مگو سخن به جز راست / هرچند تو را در آن ضررهاست» ۲) «جنید بغدادی» در جملهٔ «به قدر فهم مستمعان می‌گویم» به کدام یک از آداب سخنرانی اشاره کرده است؟ ۳) ضرب‌المثل «ماهی را هر وقت از آب بگیری تازه است» در چه مواقعی به کار برده می‌شود؟ ۴) میان معنای لغت «دولت» در بیت زیر با معنی امروزی آن چه تفاوتی وجود دارد؟ «خار بر پشت زنی زین‌سان گام / دولتت چیست؟ عزیزیت کدام؟» ۵) بیت «گلستان کند آتشی بر خلیل / گروهی بر آتش برد ز آب نیل» به وقایع زندگی کدام دو پیامبر اشاره دارد؟	۲/۵

www.kanoon.ir

	«دانش‌های زبانی» ۱) حرف «ی» به‌کاررفته در پایان افعال جملات زیر، نشانگر چیست؟ «هر روز، بامداد، برخاستی و کلید برداشتی و در خانه باز کردی و تنها در آن‌جا شدی و ساعتی در آن‌جا بودی.» استمرار و تداوم ☐ شک و تردید ☐ شرط و جواب شرط ☐ امید و آرزو ☐ ۲) در جملات زیر، کدام یک از انواع حرف «را» دیده نمی‌شود؟ «وزیر، امیر را گفت: این همه دولت که مرا هست، همه از امیر است. ما ابتدای خویش را فراموش نکرده‌ایم.» حرف اضافه ☐ فکّ اضافه ☐ نقش‌نمای مفعول ☐ تغییر فعل ☐ ۳) در کدام گزینه، هستهٔ گروه اسمی به درستی مشخص گردیده است؟ این چرخ بلند ☐ نوازندهٔ دل نژند ☐ همین یک نکته ☐ مرغوب‌ترین کوزه‌ها ☐ ۴) بن مضارع کدام مصدر صحیح ذکر نشده است؟ ریختن: ریز ☐ روییدن: روی ☐ آفریدن: آفرین ☐ چیدن: چید ☐ ۵) در کدام گزینه «فعل اسنادی» دیده می‌شود؟ هیچ‌کس را در حضورش راه نیست ☐ از خدا در ذهنم این تصویر بود ☐ پرس‌وجو از کار او کـاری خطاست ☐ در دل او دوستی جایی نداشت ☐ ۶) «ان» به‌کاررفته در کدام گزینه علامت جمع است؟ لنگ‌لنگان قدمی برمی‌داشت ☐ باد خنک از جانب خوارزم، وزان است ☐ دل از هر گونه آلایش برهان ☐ اجتـماع دوستان یک‌دلـم آمـد به یاد ☐	د ۱/۵
	«دانش‌های ادبی» ۱) آیا بیت زیر می‌تواند مطلع یا سرآغاز شعری با قالب غزل باشد؟ چه دلیلی برای پاسختان دارد؟ «کیست آن صورتگر ماهر که بی‌تقلید غیر / این‌همه صورت برد بر صفحهٔ هستی به کار» ۲) «سعدی» در بیت زیر، از طریق هم‌نشین‌ساختن واژهٔ «تخت» با کدام کلمه، شعرش را به زیور «جناس» آراسته است؟ «یکی را به سر برنهد تاج بخت / یکی را به خاک اندر آرد ز تخت» ۳) آیا در بیت زیر، پرسش انکاری دیده می‌شود؟ «گفتم که سوخت جانم، از آتش نهانم / گفت آن‌که سوخت، او را کی ناله و فغان است؟» ۴) در بیت زیر، یک اضافهٔ تشبیهی به کار رفته است. دو رکن اصلی تشبیه را در آن مشخص نمایید. «نوجوانی به جوانی مغرور / رخش پندار همی‌راند ز دور» مشبّه: مشبّهٌبه:	ه ۱/۵
	«تاریخ ادبیات» درستی یا نادرستی هرکدام از توضیحات زیر را با علامت ✓ یا ✗ مشخص کنید ۱) اصل کتاب کلیله و دمنه به زبان هندی بوده و نصراللّه منشی در قرن ششم هجری آن را به عربی ترجمه کرده است. ( ) ۲) بوستان یا سعدی‌نامه، منظومه‌ای است اخلاقی، اجتماعی و عرفانی که در ده باب سروده شده است. ( ) ۳) نویسندهٔ بهارستان، به شیخ‌الاسلام احمد جام ارادت داشت و مثنوی هفت اورنگ را به تقلید از خمسهٔ نظامی سرود. ( ) ۴) ابوسعید ابوالخیر، کتاب اسرارالتوحید را دربارهٔ احوال و سخنان جدّ خویش محمّد بن منوّر نوشته است. ( )	و ۱

www.konkoor.ir

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه دو تهران
دبیرستان غیر دولتی پسرانه سرای دانش واحد سعادت آباد
کلید سؤالات پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

www.sarayedanesh.com
021-2936

نام درس: فارسی هشتم
نام دبیر: فرزاد فتوحی
تاریخ امتحان: ۱۷ / ۱۰ /۱۴۰۳
ساعت امتحان: ..... صبح/ عصر
مدت امتحان: ۶۰ دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
الف	۱) تمام مردم جهان، دربارهٔ این مسأله که خداوند آفریدگار و فرمانروای هستی است اتفاق نظر دارند (۰/۲۵)، اما از درک ذات او ناتوان‌اند (۰/۲۵). ۲) عقل انسان متعجب می‌شود از این‌که از دل خاک تیره و بی‌روح (۰/۲۵)، چگونه این‌همه گل‌های لطیف و زیبا پدیدار می‌شود (۰/۲۵). ۳) مردم، طاووس را به خاطر نقش‌های زیبای پرهایش ستایش می‌کنند (۰/۲۵)، اما خود او از زشتی پاهایش خجالت‌زده است. (۰/۲۵) ۴) مهر و محبت چندروزهٔ دنیا، همچون افسانه و جادو، دروغین و ناپایدار است (۰/۲۵)، پس ای دوست، این فرصت کوتاه زندگی را برای خوبی‌کردن در حق یارانت غنیمت بشمار. (۰/۲۵) ۵) خداوندا، ستایش تو و شکرگزاری بابت نعمت‌هایت، امری دشوار است و من از عهدهٔ آن برنمی‌آیم. (۰/۲۵)	
ب	۱) اصیل، نجیب (۰/۲۵) ۲) همراه با رنج و سختی زیاد (۰/۲۵) ۳) کینه، دشمنی (۰/۲۵) ۴) طلا (۰/۲۵)	
ج	۱) انسان باید تحت هر شرایطی کلام حقیقی و راستین را بر زبان آورد، اگرچه برای خودش زیان‌آفرین باشد. (۰/۵) ۲) گوینده یا نویسنده، هنگام سخن‌گفتن یا نوشتن، باید به سطح سواد و آگاهی شنونده یا خواننده‌اش توجه کند. (۰/۵) ۳) هنگامی‌که بخواهیم به فردی بگوییم که هیچ‌وقت برای آغاز یک کار مفید و مهم دیر نیست و او می‌تواند به مقصودش دست یابد. (۰/۵) ۴) واژهٔ دولت در این بیت به معنای خوش‌بختی به کار رفته است، اما امروزه این کلمه به گروهی متشکل از رئیس‌جمهور و وزرایش که وظیفهٔ ادارهٔ کشور را به عهده دارند اشاره دارد. (۰/۵) ۵) مصراع نخست: حضرت ابراهیم (۰/۲۵)، مصراع دوم: حضرت موسی (۰/۲۵)	
د	۱) گزینهٔ ۱ (۰/۲۵) ۲) گزینهٔ ۲ (۰/۲۵) ۳) گزینهٔ ۳ (۰/۲۵) ۴) گزینهٔ ۴ (۰/۲۵) ۵) گزینهٔ ۳ (۰/۲۵) ۶) گزینهٔ ۴ (۰/۲۵)	
هـ	۱) خیر(۰/۲۵)؛ زیرا در قالب غزل، هر دو مصراع بیت نخست با یکدیگر هم‌قافیه هستند، بر خلاف این بیت. (۰/۲۵) ۲) بخت (۰/۲۵) ۳) بله (۰/۲۵) ۴) مشبه: پندار (۰/۲۵) مشبهٌ‌به: رخش (۰/۲۵)	
و	۱) نادرست (۰/۲۵) ۲) درست (۰/۲۵) ۳) درست (۰/۲۵) ۴) نادرست (۰/۲۵)	

جمع بارم: ۲۰ نمره	نام و نام خانوادگی مصحح :	امضاء: